

Антіпіна Надія Сергіївна

Національний університет «Одеська юридична академія»,
студентка 1 курсу факультету кібербезпеки
та інформаційних технологій

ОСОБЛИВОСТІ ПРОТИДІЇ КІБЕРБУЛІНГУ

Термін «Кібербулінг» (англ. Cyber bullying) почав активно використовуватися в кінці 90-х, під час поширення інтернету та розвитку соціальних мереж. Під ним розуміється вид булінгу (цькування), де агресивна, токсична поведінка однієї особи чи групи осіб, що спрямована на жертву поширюється за допомогою засобів Інтернету: соціальних мереж, месенджерів, ігрових платформ. Зазвичай це поняття використовують по відношенню до дітей, а для дорослих існує формулювання «кіберхарасмент» (cyber harassment).

Центром дослідження кібербулінгу в США (Cyberbullying Research Center) було проведено 10 опитувань, в яких взяли участь 20000 учнів середньої та старшої школи 2007–2016 рр, в результаті яких отримали, що близько 28% учнів протягом життя були жертвами інтернет булінгу. За даними опитування, що влаштувала благодійна організація протидії булінгу (Ditchthe Label) у Великобританії в 2017 році, 17% осіб у віці 12–20 років стикалися з кібербулінгом. 29% українських підлітків і молодих людей говорять про те, що стали жертвами булінгу в інтернеті. Для жертв наслідки можуть варіюватися від відчуття образи та гніву до ненависті та самогубства. Булінг є причиною появи низької самооцінки, тривожності, депресії та інших проблем, які потенційно можуть загрожувати їхньому психічному та емоційному здоров'ю. Спираючись на ці дані, можна побачити, що проблема кібербулінгу є масштабною, особливо в період навчання у школі, актуальною в усьому світі. Це підтверджує необхідність розробки програм, спрямованих як на попередження, так і на усунення випадків булінгу, підтримку та захист жертв цькування.

Булінг в інтернеті поділяють на такі різновиди: флеймінг – розпалювання конфлікту між учасниками, що супроводжується образливими висловлюваннями, погрозами без певної мети; тролінг – розміщення в інтернеті провокаційних повідомлень з метою викликати негативну емоційну реакцію або конфлікти між учасниками; хейтінг – негативні коментарі та повідомлення, критика на адресу конкретної людини або явища, часто без обґрунтування своєї позиції; кіберсталкінг – переслідування, залякування, домагання до жертви, збирання її особистої інформації, використовуючи засоби інтернету; аутінг – оприлюднення особистої інформації жертви без її згоди та інш. Складність владнання проблеми цькування в інтернеті полягає в тому, що кібербулінг та його види мають неконтрольований характер; злочинці можуть бути анонімними; інформація чи фотографії, розміщені в Інтернеті або переслані масовими електронними листами, можуть охопити більшу аудиторію швидше, ніж традиційні методи, завдаючи жертвам більшої шкоди; немає обмежень щодо того, хто може переглядати чи стати учасником процесу; набагато легше отримати доступ до персональної інформації жертви.

В Україні офіційна протидія булінгу стала можливою 18 грудня 2018 року після прийняття Закону № 8584 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо протидії булінгу», який вперше визнає юридично поняття булінгу в українському законодавстві та передбачає відповідальність не тільки за вчинення, але й за приховування випадків булінгу. Законом визначено, що булінг (цькування) – це діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого. Також вчинення булінгу тягне за собою накладення певний штрафів,

які збільшуються при повторному звинуваченні. Також, за неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу тягне за собою накладення штрафу від 850 до 1700 грн або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до 20% заробітку.

Соціальні мережі несуть відповідальність за захист своїх користувачів також вживають заходів для усунення можливості їх кібербулінгу. У кожній соціальній платформі є інструменти, з їх допомогою можна повідомляти про випадки цькування або залякування. Розглянемо на прикладі декількох популярних мереж.

1) Facebook та Instagram

Facebook має інформаційний ресурс «Центр запобігання цькування», що призначений допомогти користувачам уникнути булінгу в інтернеті відносно себе та інших людей. Користувач завжди може відправити анонімну скаргу на пост, коментар, історію в Facebook чи Instagram. Скарги розглядаються цілодобово більш ніж 50 різними мовами; після підтвердження, що певна інформація дійсно є образливою або залякуючою – вона видаляється, а конфіденційність цієї скарги зберігається. Facebook має спеціальний посібник, який допоможе вам прийняти необхідні дії, якщо ви стали жертвою булінгу. У Instagram є Керівництво для батьків, яке містить поради для батьків, опікунів і дорослих довірених осіб про те, як вирішити проблему інтернет-цькування, а також центральний портал, де можете дізнатися про їхні інструменти безпеки. Використовуючи інструменти, доступні прямо на сайті, можна повідомити про те, що особа є жертвою цькування, або свідком булінгу іншого користувача. Детальну інформацію про те, як відправити скаргу можна знайти в Центрі підтримки Instagram і Центрі підтримки Facebook. Інструмент в Instagram під назвою Restrict (обмеження доступу до свого облікового запису), надає можливість непомітно захистити свій обліковий запис так, щоб агресор не буде цього знати. Це було зроблено,

щоб допомогти жертвам, які бояться відкрито протистояти агресивно налаштованим особам. Інша опція цих соцмереж дозволяє користувачам включити настройку, яка використовує штучний інтелект, що автоматично фільтрує і приховує негативні коментарі, націлені на те, щоб образити людей. Facebook та Інстаграм видаляють всю інформацію, яка не збігається з їх політикою, такі як: сторінки, які ідентифікують та цькують приватних осіб, мають зображення чи відеозаписи актів фізичного насильства, обмінюються особистою інформацією певної особи для шантажу чи переслідування тощо. Якщо контент був видалений помилково, користувач має право відправити апеляцію щодо видалення контенту або аккаунта через Центр підтримки.

2) Twitter

Twitter закликає людей повідомляти про акаунти, які порушують їхні правила. Це можна зробити через спеціальну сторінку в Центрі підтримки або через керуванням твітів, вибравши опцію «Поскаржитися на твіт». Скарги на контент допоможуть краще захистити користувачів на певних платформах. Якщо ви побачите твіт чи відповідь, яка вам не подобається, ви можете відписатися від цієї особи. Якщо вона продовжить вас турбувати, ви можете заблокувати користувача. Однак, якщо ви і надалі отримуватимете небажані повідомлення чи погрози, ви можете повідомити про це безпосередньо в підтримку Twitter.

3) Youtube

Команда YouTube запустила кампанії Voice4Good в підтримку позитивного діалогу в інтернеті, щоб показати, що це – платформа для втілення своїх ідей та ведення цікавої дискусії і не місце для негативу. Для проекту залучили українських блогерів, які розкажуть в своїх відео, як боротися з негативом в коментарях і житті, як відрізнити булінг від конструктивної критики, і як не опустити руки початківцю ютуберу і продовжувати займатися улюбленою справою.

4) Ігрові платформи

На більшості популярних ігрових платформ також існують певні обмеження, які дозволяють протидіяти булінгу. Крім того, що гравці можуть самостійно повідомити про порушення, існує ще й автоматизоване виявлення образливої поведінки. До порушників можуть застосовуватися тимчасові або постійні обмеження і видалення з платформи.

Список використаних джерел:

1. Security Bloggers Network syndicated blog from Managed Methods by Katie Fritchen.

2. Выступление начальника информационно-компьютерного отдела департамента образования администрации Владимирской области В. А. Власенко на межрегиональном семинаре «Информационная безопасность несовершеннолетних: диалог государства и гражданского общества», 30 января 2013 года.

3. Солдатова Г. У., Феномены традиционного буллинга и кибербуллинга: сходства и различия. Материал международной конференции, 14–17 февраля 2018.

Ключові слова: кібербулінг, соціальні мережі, підлітки, особиста інформація.

Ключевые слова: кибербуллинг, социальные сети, подростки, личная информация.

Key words: cybersecurity, social networking sites, teenagers, personal information.

***Научний керівник:** к. ю. н. доцент Дикий О. В.*

Брусиловский Константин Андреевич

Национальный университет «Одесская юридическая академия»,
студент 2-го курса факультета кибербезопасности
и информационных технологий

СПЕЦИФИКА РАЗРАБОТКИ «СТРАТЕГИЧЕСКИХ ИГР»

Понятие стратегической игры – это один из самых популярных жанров в игровой индустрии. С развитием программного